

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 54/2022**

De uitsluiting van de Brusselse hulpverleningsdienst (DBDMH) van het voordeel van de federale dotaties voor hulpverleningszones en zijn specifieke federale financiering zijn discriminerend

In het kader van een geschil waarbij de Belgische Staat tegenover het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Brusselse hulpverleningsdienst (DBDMH) staat, vraagt het Hof van Beroep te Brussel aan het Grondwettelijk Hof of de regeling van de federale financiering van de DBDMH discriminerend is in vergelijking met die van de hulpverleningszones en de prezones in de rest van het land.

Het Hof stelt vast dat geen enkel vooraf bepaald verdelingscriterium vaststelt op welk aandeel de DBDMH recht heeft in het totaalbedrag van de federale dotaties die worden toegekend aan de hulpverleningszones en aan de DBDMH. De isolatie van de DBDMH in een aparte begrotingsenveloppe en zijn uitsluiting van de verdelingscriteria die gelden voor de hulpverleningszones, kunnen de DBDMH benadelen. Die regeling is bijgevolg discriminerend. Het Hof is daarentegen van oordeel dat het redelijk verantwoord is dat de DBDMH de federale dotaties die aan de prezones werden toegekend, niet heeft genoten.

1. Context van de zaak

De wet van 15 mei 2007 « betreffende de civiele veiligheid » heeft voorzien in de oprichting van hulpverleningszones als nieuwe bovenlokale entiteiten die bevoegd zijn voor de civiele veiligheid. In 2012 heeft de wetgever prezones ingesteld, in afwachting van de daadwerkelijke oprichting van de hulpverleningszones, die heeft plaatsgevonden tussen 1 januari 2015 en 1 januari 2016. Voor het grondgebied van de 19 Brusselse gemeenten werd evenwel geen hulpverleningszone of prezone opgericht : de DBDMH (Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp) is er belast met de uitoefening van de opdrachten inzake civiele veiligheid.

Bij het Hof van Beroep te Brussel wordt een geschil aanhangig gemaakt waarbij de Belgische Staat tegenover het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de DBDMH staat. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de DBDMH voeren aan dat zij worden gediscrimineerd ten opzichte van de hulpverleningszones en de prezones, wat de federale financiering betreft. Het Hof van Beroep vraagt het Hof of de betrokken bepalingen bestaanbaar zijn met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie (artikelen 10 en 11 van de Grondwet).

2. Onderzoek door het Hof

2.1. Het verschil in behandeling tussen de DBDMH en de hulpverleningszones met betrekking tot de federale dotaties

De hulpverleningszones genieten een federale basisdotatie en bijkomende federale dotaties (artikelen 67, eerste lid, 2°, en 69 van de wet van 15 mei 2007). De basisdotatie wordt verdeeld tussen de hulpverleningszones op grond van verscheidene criteria : de residentiële en actieve bevolking, de oppervlakte, het kadastraal inkomen, het belastbaar inkomen en de risico's aanwezig op het grondgebied van de zone. De bijkomende dotaties worden verdeeld op basis van specifieke verdeelsleutels die zijn vastgelegd door de federale regering. **De DBDMH heeft geen recht op de federale basis- en bijkomende dotaties maar hij geniet een specifieke federale dotatie** (artikelen 17, § 1, 3°, en 70 van de wet van 15 mei 2007 en koninklijk besluit van 19 april 2014 « tot bepaling van de voorwaarden van een specifieke dotatie aan de Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest », bekrachtigd bij artikel 209, 3°, van de programmawet van 19 december 2014).

Het Hof onderzoekt of het discriminerend is dat de DBDMH aan een specifieke regeling van federale financiering wordt onderworpen en dat hij de federale basis- en bijkomende dotaties niet geniet.

Volgens het Hof zijn de DBDMH en de hulpverleningszones vergelijkbaar, aangezien zij ermee worden belast op bovenlokaal niveau **dezelfde opdrachten inzake civiele veiligheid** uit te oefenen.

Het Hof oordeelt dat het **niet redelijk verantwoord is dat de verdelingscriteria enkel van toepassing zijn op de hulpverleningszones** (artikel 69 van de wet van 15 mei 2007). Voor de basisdotatie geven die criteria een indicatie van ofwel de interventierisico's en dus de vereiste kosten (criteria met betrekking tot de residentiële en actieve bevolking, de oppervlakte en de risico's), ofwel de andere beschikbare financiële middelen (criteria met betrekking tot het kadastraal inkomen en het belastbaar inkomen). Voor de bijkomende dotaties wordt in de parlementaire voorbereiding aangegeven dat het objectieve criteria betreft, die rekening houden met de bijzonderheden van iedere zone. Het Hof stelt vast dat **geen enkel vooraf bepaald verdelingscriterium het aandeel vaststelt van de DBDMH in het totaalbedrag van de federale dotaties die worden toegekend aan de hulpverleningszones en aan de DBDMH**. Door de DBDMH te isoleren in een onderscheiden begrotingsenveloppe en door erin te voorzien dat de voormelde criteria enkel van toepassing zijn om tussen de hulpverleningszones de begrotingsenveloppe te verdelen die hen wordt toegewezen, **kunnen de betrokken bepalingen de DBDMH benadelen**.

Volgens het Hof kunnen de argumenten van de Ministerraad dat verschil in behandeling niet verantwoord zijn. Allereerst blijkt uit de parlementaire voorbereiding niet dat dit verschil in behandeling zou voortvloeien uit een vraag van de DBDMH en van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Vervolgens is het niet doorslaggevend dat de DBDMH niet aan het federale specifieke toezicht en aan de federale inspectie wordt onderworpen, aangezien de federale overheid kan voorzien in een controlemechanisme wanneer zij een dotatie toekent aan de DBDMH. Ten slotte wordt het verschil in behandeling evenmin verantwoord door het feit dat de hulpverleningszones gedeeltelijk worden gefinancierd met gemeentelijke dotaties en dat de DBDMH gedeeltelijk wordt gefinancierd door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Het Hof besluit dat de artikelen 17, § 1, 3°, 67, eerste lid, 2°, 69 en 70 van de wet van 15 mei 2007 en het koninklijk besluit van 19 april 2014 **de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schenden**, in

zoverre zij voorzien in een specifieke regeling van federale financiering voor de DBDMH en in zoverre zij de DBDMH uitsluiten van het voordeel van de federale basis- en bijkomende dotaties die aan de hulpverleningszones worden toegekend.

2.2. Het verschil in behandeling tussen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de gemeenten van de hulpverleningszones

Naast de federale dotaties worden de hulpverleningszones ook gefinancierd met gemeentelijke dotaties. **De gemeenten van een hulpverleningszone hebben de waarborg dat zij hun bijdrage niet zullen moeten verhogen, zolang de federale financiering niet gelijk is aan de gemeentelijke financiering** (artikel 67, tweede lid, van de wet van 15 mei 2007). Voor de verdeling van de financiering van de DBDMH tussen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de federale overheid **geniet het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest daarentegen geen dergelijke waarborg.**

Om de redenen die in punt 2.1 zijn vermeld, is het Hof van oordeel dat dat verschil in behandeling niet redelijk verantwoord is.

Het Hof besluit dat de artikelen 17, § 1, 3°, en 67, tweede lid, van de wet van 15 mei 2007 **de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schenden**, in zoverre de voormelde waarborg niet van toepassing is op het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

2.3. Het verschil in behandeling tussen de DBDMH en de prezones met betrekking tot de federale dotaties

Het Hof onderzoekt of het discriminerend is dat de DBDMH de federale dotaties niet heeft genoten die aan de prezones werden toegekend.

Het Hof stelt vast dat de **prezones werden opgericht om de hervorming van de civiele veiligheid geleidelijk uit te voeren.** Het betrof **voorbereidende instellingen** die waren bedoeld om tijdelijk te bestaan, tot de daadwerkelijke oprichting van de hulpverleningszones. Het Hof oordeelt dat **het redelijk verantwoord is dat enkel de prezones de betrokken dotaties hebben genoten**, aangezien de DBDMH reeds functioneerde als een bovenlokale entiteit die bevoegd is inzake brandweer en dringende geneeskundige hulpverlening.

Het Hof besluit dat de artikelen 67, eerste lid, 2°, en 69 van de wet van 15 mei 2007, in zoverre ze van toepassing zijn op de prezones, **de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schenden**, in zoverre de federale dotaties die zij aan de prezones toekennen, niet worden toegekend aan de DBDMH.

2.4. De subsidies voor de aankoop van materieel of het gebruik van een licentie

Het Hof onderzoekt of het discriminerend is dat de in artikel 117, § 3, van de wet van 15 mei 2007 bedoelde **subsidies kunnen worden toegekend aan de hulpverleningszones, maar niet aan de DBDMH.**

Het Hof stelt vast dat de hulpverleningszones en de DBDMH **dezelfde verplichting hebben inzake aankoop, beheer en onderhoud van het materieel en van de uitrusting** die nodig zijn voor de uitvoering van hun opdrachten. De betrokken subsidies hebben betrekking op de aankoop van materieel of het gebruik van een licentie noodzakelijk voor het uitoefenen van **opdrachten inzake civiele veiligheid die zowel aan de hulpverleningszones als aan de**

DBDMH worden opgelegd. Bijgevolg, om de redenen die in punt 2.1 zijn vermeld, is het Hof van oordeel dat het verschil in behandeling niet redelijk verantwoord is.

Het Hof besluit dat artikel 117, § 3, van de wet van 15 mei 2007, in die zin geïnterpreteerd dat het niet toestaat om de subsidies toe te kennen aan de DBDMH, **discriminerend is**.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Sarah Lambrecht](#) | 02/500.12.83 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)